

STADIA

HELSINGIN AMMATTIKORKEAKOULU

Lapsiperheiden terveyden edistäminen projektin yhteistyöpäivä

terveydenhoitajille ja terveydenhoitajaopiskelijoille

Hoitotyön koulutusohjelma,
terveydenhoitaja
Opinnäytetyö
20.4.2007

Anne Laine
Tiina Mäkilä
Terhi Tammilehto

Koulutusohjelma		Suuntautumisvaihtoehto	
Hoitotyön koulutusohjelma		Terveydenhoitaja	
Tekijä/Tekijät			
Anne Laine, Tiina Mäkilä, Terhi Tammilehto			
Työn nimi			
LAPSIPERHEIDEN TERVEYDEN EDISTÄMINEN PROJEKTIN YHTEISTYÖPÄIVÄ terveydenhoitajille ja terveydenhoitajaopiskelijoille			
Työn laji	Aika	Sivumäärä	
Opinnäytetyö	Kevät 2007	24+4	
TIIVISTELMÄ			
<p>Opinnäytetyömme tarkoituksena oli järjestää yhteistyöpäivä osalle Helsingin kaupungin äitiys- ja lastenneuvoloiden terveydenhoitajia ja Helsingin ammattikoulu Stadian terveydenhoitajaopiskelijoille. Yhteistyöpäivässä esittelimme eri tavoin toteutettuja Lapsiperheiden terveyden edistäminen projektin yhteydessä vuosina 2004 - 2007 tehtyjä opinnäytetöitä.</p> <p>Tavoitteenamme oli yhteistyöpäivän avulla kehittää lapsiperheiden terveyden edistämistyötä välittämällä kuulijoille tietoa uusista työmenetelmistä, joita he voivat hyödyntää työnsä kehittämisessä. Tavoitteenamme oli lisätä terveydenhoitajien tietoisuutta yhteistyön mahdollisuuksista ammattikorkeakouluopiskelijoiden kanssa. Lisäksi tavoitteenamme oli syventää omaa osaamistamme terveyden edistämässä sekä oppia järjestämään yhteistyöpäivä.</p> <p>Valitsimme sähköisen julkaisun kutsun lähetystavaksi. Valmistimme ohjelmarungon, joka koostui yhdeksästä opinnäytetyöstä. Kutsuimme kolmeen opinnäytetyöhön niiden tekijät esittäjiksi ja loput esittelimme itse. Suunnittelimme esitykset havainnollisemmiksi käyttäen PowerPoint- tekniikkaa. Jaoin esitettävät opinnäytetyöt neljään ryhmään: Työmenetelmät vanhemmuuden tukemiseen, tuotteet lapsiperheiden terveyden edistämiseen, koulutustilaisuus neuvolan terveydenhoitajille ja teemapäivät. Laadimme arviointilomakkeen, jolla keräsimme palautetta yhteistyöpäivästä.</p> <p>Yhteistyöpäivä pidettiin 12.3.2007 ja se toteutettiin suunnitelmien mukaisesti. Osallistujia oli 26, joista viisi oli terveydenhoitajia. Yhteistyöpäivä onnistui hyvin ja teemoista virisi vilkasta keskustelua. Arviointilomakkeen palautti 19 osallistujaa. Palautteen mukaan yhteistyöpäivä oli hyödyllinen ja siitä sai uusia ideoita työhön tai opiskeluun.</p> <p>Koimme yhteistyöpäivän tarpeelliseksi ja tulevaisuudessa yhteistyöpäivän ideaa voisi toteuttaa esittelemällä opinnäytetöitä laajemmalle kuulijakunnalle esimerkiksi Terveydenhoitaja- tai Neuvolapäivillä.</p>			
Avainsanat			
työmenetelmä, yhteistyö, lapsiperhe, terveyden edistäminen			

Degree Programme in		Degree	
Nursing and Health Care		Bachelor of Health Care and Social Services	
Author/Authors			
Anne Laine, Tiina Mäkilä and Terhi Tammilehto			
Title			
CO-OPERATION DAY OF THE HEALTH IMPROVEMENT- PROJECT FOR FAMILIES WITH CHILDREN - for the Health Nurses and Students			
Type of Work	Date	Pages	
Final Project	Spring 2007	24 + 4 appendices	
<p>ABSTRACT</p> <p>The purpose of our final project was to arrange a co-operation day for some public health nurses working with mothers-to-be and children in Helsinki area and public health nurse students studying at Helsinki Polytechnic Stadia. At the co-operation day we introduced final projects concerning the health improvement of the families with children. These projects were produced in different ways and made between 2004 - 2007.</p> <p>With this day our goal was to develop the health improvement of the families with children. This was done by passing to the audience new work methods which could be used in their work. The idea was to increase the awareness of the co-operation possibilities between the health nurses and students. We also wanted to deepen our own knowledge of health improvement and to learn to organize a co-operation day.</p> <p>We chose to send an invitation by e-mail. We made the frame of the programme which consisted of the introduction of nine final projects. Three of the final projects were introduced by their own writers and the rest of them were introduced by the organisers. We decided to make the presentations more illustrative by using the PowerPoint-technique. We divided the final projects into four groups: Working methods to support the parenthood, material of the health improvement of the families with children, training event for the public health nurses and theme days. We designed an evaluation form in order to receive feedback about the co-operation day.</p> <p>The co-operation day was held on 12th of March 2007 and it was executed as planned. We had 26 participants. Five of them were public health nurses. The co-operation day succeeded and the themes led to vivid discussions. The evaluation form was returned by 19 participants. According to the feedback the co-operation day was useful and it gave new ideas to be used in work or studying.</p> <p>We found the co-operation day necessary and in future the idea of a co-operation day could be practised by presenting final projects to wider audiences like for example at different seminars for public health nurses.</p>			
Keywords			
work method, co-operation, family with children, health improvement			

SISÄLLYS

1	JOHDANTO	1
2	OPINNÄYTETYÖN TARKOITUS JA TAVOITEET	2
3	YHTEISTYÖPÄIVÄN SUUNNITTELU	3
3.1	Opinnäytetyöt oppimisympäristönä	3
3.2	Yhteistyöpäivän sisällön valinta	4
3.3	Kutsun suunnittelu	5
3.4	Esitystavan suunnittelu	6
3.5	Arvioinnin suunnittelu	9
4	YHTEISTYÖPÄIVÄN TOTEUTUS	9
4.1	Työmenetelmiä vanhemmuuden tukemiseen	11
4.2	Tuotteita lapsiperheiden terveyden edistämiseen	13
4.3	Koulutustilaisuus neuvolan terveydenhoitajille	15
4.4	Teemapäivät lasten liikunta- ja ravitsemusohjauksessa	15
5	YHTEISTYÖPÄIVÄN ARVIOINTI	17
6	POHDINTA	18
	LÄHTEET	21
	LIITTEET 1 - 4	

1 JOHDANTO

Opinnäytetyömme kuuluu osaltaan vuosina 2004 - 2008 toteutettavaan Lapsiperheiden terveyden edistäminen projektiin, joka on yhteistyöprojekti Helsingin kaupungin Haagan, Laajasalon ja Herttoniemen terveysasemien ja Helsingin ammattikorkeakoulu Stadian kanssa. Projektin tarkoitus on terveydenhoitajatyön työmenetelmien ja toimintatapojen kehittäminen näyttöön perustuvan tiedon avulla yhteistyönä työelämän ja koulutuksen kanssa.

Opinnäytetyömme sisältää äitiys- ja lastenneuvolatyötä tekevien terveydenhoitajien ja terveydenhoitajaopiskelijoiden yhteistyöpäivän suunnittelun, toteutuksen ja arvioinnin. Yhteistyöpäivän tavoitteena on tuoda esille Helsingin ammattikorkeakoulu Stadian ja Helsingin alueen neuvoloiden yhteistyössä soveltamia tutkittuun tietoon perustuvia työmenetelmiä, antaa uutta tietoa ja lisätä molemminpuolista yhteistyötä.

Neuvolatyön kehittämis- ja tutkimuskeskuksen valtakunnallisen neuvolatyön selvityksen mukaan johtaminen, henkilöstövoimavarat, toiminnan sisältö ja toimintatavat vaihtelevat paljon eri puolella maata. Neuvolatyön keskeinen ongelma on niukat henkilöstövoimavarat, joka näkyy neuvolatyön sisällössä ja työmenetelmissä. Terveydenhoitajat uskovat, että lisäkoulutus parantaa neuvolatyön laatua. Kehittämishaasteisiin on vaikea vastata ilman jatkuvaa koulutusta. Uusien työmenetelmien kehittäminen ja koulutukseen osallistuminen johtaa sijaisten puuttuessa töiden kasaantumiseen. Tutkimuksen mukaan terveydenhoitajat haluavat osallistua nykyistä enemmän erilaisiin neuvolatyön tutkimus- ja kehittämishankkeisiin. Keskeisimpiä kehittämistarpeita terveydenhoitajien työssä ovat yhteistyön lisääminen, laadukkaan neuvolatyön mahdollistaminen, lasten ja perheiden hyvinvoinnin tukeminen sekä neuvolatyön arvostuksen lisääminen. (Hakulinen-Viitanen – Pelkonen - Haapakorva 2005: 96,99–101.)

Neurolapalveluiden kehittäminen edellyttää entistä tarkempaa kuvaa siitä, mitä 2000 - luvun vanhemmat todella odottavat neuvolalta ja mihin palvelumuotoihin he ovat tyytyväisiä. Vanhemmat odottavat neurolapalveluilta enemmän vanhemmuuteen tukemista ja kaikkia sosiaalisen tuen muotoja, tieto-, tunne-, ja vertaistukea sekä käytännön apua. (Viljamaa 2003: 90,103.)

Ammattikorkeakoulujen tutkimus- ja kehittämistyön lähtökohtana on työelämä ja käytännönlähtöisyys. Ammattikorkeakouluissa tuotettavalle tiedolle on annettu välinearvon luonne. (Laurinkari 2004: 44; Niemelä 2002: 270, 276.) Tällöin on merkityksellistä teorian ja käytännön yhteensulautuminen sekä tiedonmuodostus toimintaa eteenpäin vievänä vahvuutena (Pihlström 2004: 52). Ammattikorkeakoulujen tutkimus-, kehittämis- ja julkaisutoiminta on soveltavaa, poikkitieteellistä ja verkostoitunutta. Tutkimus- ja kehittämistoiminnassa toteutetaan refleksiivisyyttä, huomioidaan ihmisten arkipäivässä kohtaamat ongelmat ja ammattikorkeakoulun strategiset painotukset sekä tutkimukselliset vaatimukset.

Ammattikorkeakoulujen velvollisuutena on harjoittaa alueellista työelämää palvelevaa ja siihen soveltuvaa toimintaa sekä hyvinvointipalvelujen kehittämistä. Samalla sen tulee toimia opiskelijoiden oppimisympäristönä. Tutkimus- ja kehittämisprojektien avulla ammattikorkeakouluilla on mahdollisuus kehittyä laadukkaiksi tietoa tuottaviksi organisaatioiksi. (Suomala 2003: 95 – 96.)

2 OPINNÄYTETYÖN TARKOITUS JA TAVOITEET

Opinnäytetyömme tarkoituksena on järjestää yhteistyöpäivä äitiys- ja lastenneuvolan terveydenhoitajille ja terveydenhoitajaopiskelijoille. Yhteistyöpäivässä esittelemme kuulijoille eri tavoin toteutettuja opinnäytetöitä.

Tavoittemme on yhteistyöpäivän avulla kehittää lapsiperheiden terveyden edistämistyötä välittämällä kuulijoille tietoa uusista työmenetelmistä, joita he voivat hyödyntää työnsä kehittämisessä. Tavoittemme on lisätä terveydenhoitajien tietoisuutta yhteistyön mahdollisuuksista ammattikorkeakouluopiskelijoiden kanssa.

Tavoittemme on syventää omaa osaamistamme terveyden edistämisessä ja oppia järjestämään yhteistyöpäivä. Yhteistyöpäivän toteutuksen jaamme osatavoitteisiin, jotka ovat:

1. Yhteistyöpäivän suunnittelu, joka sisältää sisällön valinnan, kutsun laatimisen ja päivän toteutustavan sekä arvioinnin suunnittelun.

2. Yhteistyöpäivän toteutus, joka sisältää kutsun lähettämisen ja päivän läpiviemisen.
3. Yhteistyöpäivän suunnittelun ja toteutumisen arviointi.

3 YHTEISTYÖPÄIVÄN SUUNNITTELU

Aloitimme yhteistyöpäivän suunnittelun keväällä 2006 tutustumalla Lapsiperheiden terveyden edistäminen projektin yhteydessä tehtyihin opinnäytetöihin. Tutkimus- ja kehittämistaidon opinnoissa teimme hakuja, joiden arvelimme liittyvän opinnäytetyöhömmö. Teimme hakuja sanoilla terveyden edistäminen, äitiys- ja lastenneuvola ja terveydenhoitotyö.

Valitsimme alustavasti yhteistyöpäivässä esiteltävät työt lokakuussa 2006, jolloin pidettiin suunnitteluseminaari. Valinnan perusteena oli silloin vanhemmuuden tukeminen. Opettajilta saimme kuitenkin sen jälkeen tietoa uusista valmistuvista opinnäytetöistä.

Mukaan otettavat opinnäytetyöt valitsimme tammikuussa 2007. Siihen mennessä Lapsiperheiden terveyden edistäminen projektin myötä oli valmistunut yhteensä 20 opinnäytetyötä. Niistä valitsimme esitettäväksi yhdeksän. Tavoitteena oli saada kattava ja mielekäs kokonaisuus eri tavoin tehdyistä opinnäytetöistä ja tehdä yhteistyöpäivän sisällöstä houkutteleva ja kiinnostusta herättävä.

3.1 Opinnäytetyöt oppimisympäristönä

Kaikissa valitsemissamme opinnäytetöissä tiedon tuottaminen on muuttunut yksilöllisestä yhteisölliseksi toiminnaksi. Nykyisin ammattikorkeakoulujen velvollisuutena on harjoittaa työelämää palvelevaa ja soveltavaa tutkimus- ja kehitystoimintaa. Laadukkaat, uutta tietoa tavoittelevat projektit ovat samalla oppimisympäristöjä, joiden yhteydessä opiskelijoiden on mahdollista kehittyä kohti tietoyhteiskunnassa tarvittavaa asiantuntijuutta. (Suomala 2003: 95.)

Uuden tiedon luomisen taidonhallinta on tietoyhteiskunnan työntekijän asiantuntijuuteen liittyvää keskeistä osaamista. Tutkimus- ja kehittämistoiminta on ammattimaista tiedon rakentamista, johon opiskelija osallistuu tarkoituksenmukaisen pedagogisen

ohjauksen avulla. Tietoyhteiskunnan asiantuntijoiden tavoitteena on ratkaista ongelmia, tuottaa uusia ajatuksia sekä edistää yhteisen tiedon tasoa. (Launis - Engeström 2002: 64–81.) Asiantuntijuus liittyy yhä enemmän verkostojen ja organisaatioiden kykyyn yhdessä ratkaista uusia ja muuttuvia ongelmia (Suomala 2003: 96–97).

Ammattikorkeakoulujen tavoitteena on edistää opiskelijoiden kehittymistä työelämän asiantuntijoiksi. Asiantuntijaksi kasvaminen on elinikäinen prosessi. Tämä vaatii sen, että opiskelijalle muodostuu opiskelun aikana tahto ja kyky työelämän käytäntöjen uudistamiseen ja kehittämiseen. Nykyisin nähdään, että opiskelijan osallistuminen opiskelun varhaisessa vaiheessa asiantuntijakulttuurin toimintaan antaa opiskelijalle mahdollisuuden oppia asioita, joita hän ei voi oppia pelkästään koulussa. (Suomala 2003: 97.)

3.2 Yhteistyöpäivän sisällön valinta

Valitsimme yhteistyöpäivän opinnäytetyöt oman kiinnostuksemme mukaan. Halusimme esitellä kuulijoille eri tavoilla toteutettuja, omasta mielestämme ajankohtaisia ja hyvin tehtyjä opinnäytetöitä. Valintakriteerinä oli myös niiden käytettävyys terveydenhoitajan työssä lapsiperheiden terveyden edistämiseksi. Ryhmittelimme opinnäytetyöt neljään ryhmään. Ensimmäiseen ryhmään valitsimme töitä, jossa käsiteltiin työmenetelmiä vanhemmuuden tukemiseen. Valitsimme seuraavat opinnäytetyöt.

Parisuhteen tukeminen – Parisuhteen roolikartta terveydenhoitajan työmenetelmänä (Köykkä 2005)

Parista perheeksi – Esikoistaan edottavan perheen tukeminen osana perhevalmennusta (Mäkiharju – Ristaniemi – Sarapelto 2006)

Isäryhmä osana perhevalmennusta (Salonen 2006)

Toiseen ryhmään valittiin opinnäytetöinä tuotettuja aineistoja. Valitsimme seuraavat työt.

Käärön käyttöohjeet – materiaalia perhevalmennuksen lastenhoitotuntiin (Autio - Uusi-Rintakoski 2006)

Imetystä tukeva pienryhmäohjaus ja ohjauskansio imetyksen tukemisen materiaalina (Lumme – Blomqvist – Kilpeläinen 2006)

Leikki-ikäisten lasten ravitsemus – Ohjauksen tuottaminen terveydenhoitajille (Mickelsson, - Vilppula 2007)

Kolmanteen osaan valitsimme vaikean ja ajankohtaisen aiheen perheväkivallasta, josta opinnäytetyönä oli järjestetty koulutustilaisuus neuvolan terveydenhoitajille.

Perheväkivallan tunnistaminen ja siihen puuttuminen (Repo - Simola 2006)

Neljänteen ryhmään valitsimme opinnäytetöitä, joissa oli toteutettu teemapäivä. Tähän ryhmään kuuluvat seuraavat opinnäytetyöt.

Liikunta 3 – 6- vuotiaiden lasten terveyden edistämässä – Teemapäivä lasten vanhemmille ja terveydenhoitajille (Berndtson – Korhonen – Roponen 2006)

Tuki- ja liikuntaelimestön kehityksen huomioiminen alle 3- vuotiaan lapsen ravitsemuksessa – Teemapäivä vanhemmille ja terveydenhoitajille (Lauronen – Lehtinen 2006)

Kaikki päivään valitut opinnäytetyöt täyttävät ammatinkorkeakouluille ja siellä tehtävälle opinnäytetöille asetut sisällölliset vaatimukset. Näyttöön perustuvalla hoitotyöllä (evidence based nursing) tarkoitetaan parhaan ajan tasalla olevan tiedon arviointia ja harkittua käyttöä yksittäisen potilaan, potilasryhmien tai koko väestön hoitoa koskevassa päätöksenteossa ja hoitotoiminnassa (Leino-Kilpi - Lauri 2003: 9).

Näyttöön perustuva tieto koostuu tutkitusta tiedosta ja kokemusperäisestä tiedosta. Tutkimustieto on tutkitutta ja raportoitua tietoa, jota käytetään keinona asiakkaan tai väestöryhmän terveyden edistämässä ja arvioitaessa terveydenhoitotyön tuloksia. Kokemusperäinen tieto on käytännön työssä kokemuksista saatua asiantuntemusta. Molemmat tietoperustat voivat olla osa sekä hoitotyöntekijän että asiakkaan tietoa tai näkemystä. Näyttöön perustuvan käytännön käsitteeseen sisältyy aina tutkimuksen antama tieto, käytännön asiantuntemus sekä asiakkaan ja hänen läheistensä näkemykset. (Leino-Kilpi - Lauri 2003: 7-20.)

3.3 Kutsun suunnittelu

Valitsimme sähköisen viestintätavan, joka informoi yhteistyöpäivän fyysisestä paikasta, ajankohdasta ja sen sisällöstä. Julkaiseminen verkkoon on halpaa ja valmis tuote on heti

nähtävissä (Loiri - Juholin 1998: 87.) Kutsun (liite 1) suunnittelussa meille oli tärkeää, että kutsu on houkutteleva ja kiinnostusta herättävä. Toivoimme, että mahdollisimman moni kutsun saaneista osallistuisi yhteistyöpäivään. Kutsun laatimisessa otimme huomioon kohderyhmän. Sisällön tarkka määrittely on kohderyhmän kannalta tärkeää ja se motivoi kohderyhmää hakeutumaan kutsun viestittämään ajankohtaan paikalle (Loiri - Juholin 1998: 10,11). Kutsusta tuli kaksisivuinen. Ensimmäisellä sivulla oli mielenkiintoa herättävä kuva ja kerrottiin selkeästi yhteistyöpäivän järjestämisaika sekä - paikka. Toiselle sivulle tuli päivän ohjelma, joka oli jaoteltu neljään ryhmään. Ensimmäisen ryhmän otsikkona oli vanhemmuuden tukeminen, toisena tuotteet, kolmantena koulutuspäivä ja viimeisenä teemapäivät. Opinnäytetöiden nimet ja esittäjät näkyivät ohjelmassa. Molemmilla sivuilla oli kutsujien nimet ja ensimmäisellä sivulla oli ohje ja yhteistiedot ilmoittautumista varten.

Myös kutsun ajankohdalla on suuri merkitys. On huomioitava, ettei kutsu tai itse tilaisuus ajoitu lähelle juhlapyhää tai loma-aikaa ja että kutsu saapuu tarpeeksi aikaisena ajankohtana suhteessa pidettävään tilaisuuteen (Loiri - Juholin 1998:156.) Suunnittelimme, että kutsu lähetetään riittävän ajoissa noin kolme viikkoa ennen yhteistyöpäivää.

3.4 Esitystavan suunnittelu

Yhteistyöpäivän toteutuksen suunnittelussa on otettava huomioon, millä tavalla ohjelma esitetään ja ketkä esiintyvät. Suunnittelimme ja jäsensimme yhteistyöpäivän sisällön huomioiden tavoitteemme ja kuulijamme. Kuulijoiksi kutsumme terveydenhoitajia ja terveydenhoitajaopiskelijoita. Ryhmän toimintaedellytyksiä ovat ulkoiset rakenteet jotka ovat fyysinen ympäristö, aika, ryhmän koko ja miten jäsenet liittyvät ryhmään. Ryhmän koon kasvaessa, suhteellisesti pienempi osa osallistujista ottaa aktiivisesti osaa ryhmän toimintaan. Suuret ryhmät ovat välttämättömiä tietyn toiminnan kannalta, niihin sisältyy kehitysmahdollisuuksia ja ne mahdollistavat myös aikuismaisen tavan toimia uudella ja luovalla tavalla. (Niemistö 2002: 51,58–60,173.) Ryhmän kooksi toivoimme noin viittäkymmentä osallistujaa.

Halusimme, että mahdollisimman moni opinnäytetyön tekijä - opinnäytetyönsä asiantuntija – esittelisi työnsä. Ajattelimme, että yhteistyöpäivästä tulee näin mielenkiintoinen. Opettajilta saamamme tiedon mukaan Leena Vilppula ja Marika Mickelsson julkaisevat yhteistyöpäivänä opinnäytetyönsä *Leikki-ikäisten lasten ravit-*

semus - Ohjauksansion tuottaminen terveydenhoitajille. Olimme heihin yhteydessä sähköpostitse ja puhelimitse. Huhtikuussa 2006 olimme ottaneet alustavasti yhteyttä valmistuviin terveydenhoitajaopiskelijoihin Irina Sarapeltoon, Susanna Mäkiharjuun ja Maarit Ristaniemeen. Pyysimme heitä osallistumaan järjestettävään yhteistyöpäivään ja esittämään opinnäytetyönsä *Parista perheeksi – Esikoistaan odottavan perheen parisuhteen tukeminen osana perhevalmennusta.* Keväällä 2006 sovimme Leena Salosen esiintymisestä yhteistyöpäivässä. Hänen opinnäytetyönsä aihe on *Isäryhmä osana perhevalmennusta.* Saimme heidän yhteystietonsa ja alustavan lupauksen osallistumiseen.

Varmistuttuamme yhteistyöpäivän sisällöstä otimme uudelleen yhteyttä esiintyviin terveydenhoitajiin ja terveydenhoitajaopiskelijoihin. Esiintyjille kerroimme aikataulusta, jossa jokaiselle esitykselle varattiin aikaa 30 minuuttia. Heille ei annettu muita ohjeita tai toiveita esityksien pitämisestä. Annoimme heille mahdollisuuden lähettää esitysmateriaalinsa etukäteen yhteistyöpäivän ohjelman sujuvaa etenemistä ajatellen. Innostunut esiintyjä, joka kokee aiheensa mielenkiintoisena ja tärkeänä saattaa huomaamattaan kuitenkin ylittää oman käytettävän aikansa. Esitystavan suunnitteluun kuuluu myös ajankäytön suunnittelu ja arviointi. Esityksen rakenteessa tulisi olla sisältöä mieluummin vähän kuin paljon käytettävään aikaan nähden. (Yli-Kokko 2005: 158.) Aikataulun sekä valitsemamme laajan sisällön huomioon ottaen suunnitelmimme kuului, että esitämme osan opinnäytetöistä itse. Näin arvelimme pystyvämme paremmin vaikuttamaan yhteistyöpäivän aikataulun toteutumiseen. Pysyminen aikataulussa on osa kuulijoiden, tilaisuuden järjestäjien ja muiden esiintyjien kunnioittamista (Valonen 2004: 64).

Ennen esiintymistilaisuutta kannattaa käydä läpi kuulijoiden tausta ja odotukset ja esityksen pääkohdat, jotka kuulijoiden tulisi muistaa. Esityksissä on järjestys, mutta kuitenkin joustonvaraa. Esityksessä on suunniteltu aloitus ja lopetus. Esitystä on hyvä havainnollistaa. Esitystä on harjoiteltu ja tarvittavia esitystä tukevia teknisiä apuvälineitä on saatavilla ja niitä osataan käyttää. (Koskimies 2002: 56.)

Jaoin esitettävät opinnäytetyöt keskenämme. Jokainen suunnitteli oman osuutensa. Sovimme yhdessä esityksien aikataulusta ja havainnollistamisesta PowerPoint- tekniikka käyttäen. Suunnittelimme, että jokaisen neljän ryhmän välille jätetään aikaa keskustelulle ja opinnäytetöiden yhteenvedolle. Suunnittelimme yhteistyöpäivän alussa ja sen kestäessä tarjottavaksi makeisia. Pyrimme tekemään yhteistyöpäivästä rennon ja

saamaan henkilökohtaisen kontaktin mahdollisimman moneen kuulijaan huomioimalla heidät.

Varasuunnitelmamme oli, että valmistaudumme esittämään työt itse, jos joku esiintyjistä olisi estynyt tulemaan. Huolehdimme, että päivä etenee aikataulun mukaisesti. Varauduimme tarpeen mukaan pidentämään tai lyhentämään omia esityksiämme. Etukäteen arvelimme, että päivän ohjelma on tiivis ja monipuolinen.

Ryhmä Työmenetelmiä vanhemmuuden tukemiseen, suunniteltiin aloitettavaksi Kirsi Köykin opinnäytetyöllä *Parisuhteen tukeminen - Parisuhteen roolikartta terveydenhoitajan työmenetelmänä*. Ensimmäisenä esiteltäisiin työn nimi ja opinnäytetyön tarkoitus. PowerPoint-esitys suunniteltiin yksinkertaiseksi. Esityksen tekstiä oli muutama rivi valkoisella pohjalla ja siihen lisätty aiheeseen sopiva kuva parisuhteeseen tai lapsiperheisiin liittyen. PowerPoint-esitys suunniteltiin ilmapiksi ja tietoa antavaksi, kuvat lisättiin keventämään esitystä hauskaasti, lämpimästi sekä aiheeseen sopivasti. Kirjoituksessa on hyvä pitäytyä enintään kolmessa värissä, musta on varma ja neutraali tekstin värinä. Kuvien on hyvä olla yksinkertaisia, yhdenmukaisia, värikkäitä ja tarkoitukseen soveltuvia. (Koskimies 2002: 140- 141.)

Esitys suunniteltiin siten, että siinä tulee esille parisuhteen roolikartta ja miten terveydenhoitaja voi käyttää sitä vanhemmuuden vahvistamiseen. Esityksen toteutuksessa otettaisiin mukaan myös se, miten terveydenhoitaja voi käyttää parisuhteen roolikarttaa monella eri tavalla. Esittäisimme Arjen sankari- motivaatioroolin sen osat tavoiteroolit ja Kirsi Köykin tavoiterooleihin tekemät kysymykset arjen teoista yhdellä PowerPoint-dialla (liite 2). Esityksen suunnitelmaan kuului, että PowerPoint-dioja ei lueta kuulijoille, vaan esityksen puheisuus liittyy nähtävillä olevaan kuvaan ja kuva tukee asiasisältöä. Tästä on luontevaa jatkaa *Parista perheeksi* opinnäytetyöhön, jossa käytettiin parisuhteen roolikarttaa osana perhevalmennusta. *Isäryhmä osana perhevalmennusta* jatkaa viimeisenä perhevalmennusteemaa.

Ryhmässä Tuotettuja aineistoja esitämme ensin *Käärön käyttöohjeet* PowerPoint-esitys ja sen jälkeen *Imetyskansio* PowerPoint-esitys sekä itse imetyskansio. Esitellään työn nimi, tekijät ja opinnäytetyön tarkoitus ja tavoite. Mietimme esityksen havainnollistamista ja suunnittelimme esittävämme itse tuotteet, sillä ne ovat tässä ryhmässä pääasia, jonka haluamme näyttää kuulijoille. Imetyskansio on mukana ja se laitetaan kiertämään.

Tämän ryhmän viimeiseksi esitellään *Leikki-ikäisten lasten ravitseminen - ohjauskansio*, jonka Marika Mickelsson ja Leena Vilppula julkaisevat yhteistyöpäivänä.

Perheväkivallan tunnistaminen ja siihen puuttuminen - esitys pohjautui opinnäytetyön sisältöön. Suunnittelimme PowerPoint-esityksen koulutustilaisuuden aineistoa mukailleen, joskin joltain osin muuntaen ja joitain uusia tietoja lisäten.

Viimeisenä ryhmänä olivat esitykset *Liikunta 3-6-vuotiaiden lasten terveyden edistämisessä - Teemapäivä lasten vanhemmille* sekä *Tuki- ja liikuntaelimestön kehityksen huomioiminen alle 3-vuotiaan lapsen ravitsemuksessa - Teemapäivä vanhemmille ja terveydenhoitajille*. Esittelemme töiden nimet, tekijät ja opinnäytetöiden tarkoitukset ja tavoitteet. Suunnittelimme PowerPoint-esitykset kummankin teeman pohjalta erikseen. Suunnitelmaamme kuului käyttää teemapäivän toteutuksesta otettuja kuvia, jotka kuvaisivat teemapäiviä parhaiten. Kerromme lyhyesti ja yleisesti teemapäivän toteuttamisesta, sen mahdollisuudesta tavoittaa asiakkaat ja välittää tietoa sekä teemapäivien tuomista yhteistyömahdollisuuksista terveydenhoitajien ja terveydenhoitajaopiskelijoiden välillä.

3.5 Arvioinnin suunnittelu

Arviointia varten suunnittelimme palautekyselyn (liite 3), joka oli tarkoitus jakaa kuuli-joille yhteistyöpäivän päätteeksi. Suunnittelimme, että kuulijat täyttävät ja palauttavat palautekyselyn heti. Valmiit palautteet voi laittaa niille varattuun laatikkoon. Teimme kaksi kysymystä, joihin voi vastata kyllä tai ei. Ja yhden avoimen kysymyksen, johon voi laittaa kommentteja päivästä. Näiden kysymysten avulla saisimme kuulijoilta tietoa yhteistyöpäivän tavoitteiden saavuttamisesta ja sen onnistumisesta. On mielekästä kerätä kohderyhmältä palaute tavoitteiden saavuttamisen arviointiin oman arvioinnin tueksi, muuten arvio voi jäädä subjektiiviseksi. Palautteessa on hyvä olla kommentteja tapahtuman onnistumisesta (Vilka - Airaksinen 2004: 157.)

4 YHTEISTYÖPÄIVÄN TOTEUTUS

Lähetimme kutsun yhteistyöpäivään sähköpostitse 16.2.2007 Helsingin kaupungin ylihoitajille pyytäen heitä jakamaan sitä lasten- ja äitiysneuvoloiden terveydenhoitajille

sekä sähköpostitse myös noin 140:lle äitiys- ja lastenneuvoloissa työskentelevälle terveydenhoitajalle. Sähköisen kutsumme kahdella sivulla on paljon tekstiä, joten päädyimme kahteen väriin ja neljään eri kirjainkokoan sekä yhteen aiheeseen liittyvään kauniiseen kuvaan. Sivut avautuivat helposti ja kuva pysyi oikealla paikalla.

Meille oli varattu kaksi esitystilaa, auditorio ja valitsemamme pieni ryhmätyöluokka. Valitsimme pienemmän luokkatilan, koska arvioitu osallistujamäärä oli noin 20 henkilöä. Yhteistyöpäivä toteutettiin Stadian Tukholmankadun koululla 12.3.2007 klo 13.00 - 16.00 luokassa C2 05. Osallistujia oli yhteensä 26 ja luokkatila osoittautui liian pieneksi. Jouduimme hakemaan lisää tuoleja, että kaikilla oli mahdollisuus istua. Väliajalla tuuletimme luokkaa ja mahdollisuuksien mukaan pidimme luokan ovea auki ilman vaihtumiseksi. Luokkatilan pienuuden vuoksi esiintyjille jäi vähän tilaa, ilmentää esiintymistään liikkuen ja elehtien. Hyvä ja osaava esiintyjä hallitsee tilan sekä sen haltuun ottamisen. Siirtyminen puhujan paikalle tehdään varmasti. Ryhdikäs esiintyjä pitää kuulijat ja itsensä virkeänä. Esiintyjän hyväntuulisuus, rauhallisuus sekä ystävällisyys tekevät tilanteesta myönteisen. (Yli- Kokko 2005: 179.)

Luokassa olimme järjestäneet istumajärjestyksen puolikaaren muotoon. Kaikki näkivät näin toisensa ja toivoimme tämän edistävän keskusteluun innostavaa ilmapiiriä. Tarkistimme, että luokassa oleva tietokone toimii. Luokan tietokone oli rikki, mutta saimme tarvikelainaamosta kannettavan tietokoneen ja siihen videotykin. Tallensimme esiintyjien PowerPoint- tiedostot tietokoneen työpöydälle helposti ja sujuvasti käytettäväksi. Koulun ala-aulaan laitoimme näkyvän opasteen sekä kutsun, liimattuna isolle, siniselle kartongille. Kutsun laitoimme myös 2. kerroksen välioveen ja luokan oven viereen.

Toivotimme vieraat tervetulleiksi ja esittelimme itsemme sekä kerroimme iltapäivän ohjelmasta. Tarjottavaksi olimme varanneet makeisia. Kolmen opinnäytetyön tekijät esittelivät omat työnsä ja loput työt esittelimme me. Esitettävästä aineistosta ei kannata tehdä liian vaihtelevaa, yksi tai kaksi apuvälinettä riittää. PowerPoint- esitys ja piirtoheitinkalvot soveltuvat esityksiin. Näin esiintyjä säilyttää katsekontaktin yleisöön ollessaan yleisön edessä. (Stuart 2001: 80, 93.)

Esitysten havainnollistamiseksi olimme valmistelleet PowerPoint- esitykset ja piirtoheitintä käytettiin yhdessä esityksessä. Tuotekansiot olivat myös esillä ja ne laitettiin kiertämään. Päivän ohjelma oli tiivis. Lähes jokaisen opinnäytetyön esittelyn jälkeen oli

varattu aikaa keskustelulle. Esitystilaisuuden yleisöllä on halu päästä keskustelemaan ja tapaamaan muita sen lisäksi, että aiheisältö kiinnostaa heitä (Koskimies 2002: 60). Puolivälissä oli 15 minuutin kahvitauko, jolloin jaoimme palautekyselyt valmiiksi jokaisen paikan eteen vastattaviksi. Päivän päätteeksi kiitimme osallistujia ja pyysimme heitä laittamaan palautteet siihen varattuun laatikkoon.

4.1 Työmenetelmiä vanhemmuuden tukemiseen

Yhteistyöpäivän sisältö vastaa tämän päivän neuvolatyölle asetettuihin haasteisiin. Työmenetelmien kehittäminen on ajankohtaista ja haasteellista, koska asiakkaiden odotukset, työympäristöt ja tieto terveyteen vaikuttavista asioista muuttuvat ja kehittyvät jatkuvasti. (Pietilä - Eirola - Vehviläinen-Julkunen 2002: 152). Valitsemamme opinnäytetyöt vastaavat vanhemmuuden tukemisen haasteisiin. Lasten ja nuorten ongelmien ja erilaisten oireilujen taustalla on muutokset perheissä ja yhteiskunnassa. Vanhemmuus koetaan haasteena. Muuttoliike on kasvanut ja vanhempien sosiaaliset tukiverkot ovat heikentyneet. 2000-luvun taiteessa noin 30 000 lapsen perhe hajoaa vuosittain. (Sosiaali- ja terveysministeriö 2004: 17.)

Tutkimusten mukaan vanhemmat ovat melko tyytyväisiä neuvolapalveluihin. He toivovat kuitenkin terveydenhoitajilta ja lääkäreiltä enemmän aikaa, yksilöllistä ja perheen tarpeista lähtevää tukea sekä enemmän keskustelua parisuhteeseen, vanhemmuuteen ja sekä kasvatukseen liittyvissä asioissa. (Sosiaali- ja terveysministeriö 2004: 17.)

Terveydenhoitajien antamalla perhekasvatuksella edistetään perheenjäseniä osallistumaan kotielämään ja yhteiskuntaan. Perhekasvatus määritellään toiminnaksi, jolla yksilöä valmistetaan ja jatkuvasti tuetaan perheyhteisön jäsenenä. Perhevalmennus on osa perhekasvatusta ja äitiyshuollon keskeisiä tehtäviä. Perhevalmennus äitiyshuollossa voidaan jakaa kahteen alueeseen, joita on vanhemmuuteen valmentaminen ja synnytysvalmennus. (Eskola 2005: 69–70.) Valitsemamme opinnäytetöiden työmenetelmät ja toimintatavat vahvistavat ja tukevat vanhemmuutta. Tähän ryhmään kuuluvissa töissä käytetään voimavaralähtöisiä työmenetelmiä ja toteutetaan uusia terveyden edistämisen työmenetelmiä.

Parisuhteen tukeminen – Parisuhteen roolikartta terveydenhoitajan työmenetelmänä
Köykkä (2005) opinnäytetyössään soveltaa terveyden edistämisen uusia työmenetelmiä

perheen ja vanhemmuuden tukemiseen. Työssä perehdyttiin Parisuhteen roolikarttaan ja siihen, miten terveydenhoitaja voi käyttää sitä tukiessaan vanhempien parisuhdetta ensimmäisen lapsen syntymän jälkeen. Varsinais - Suomen lastensuojelukuntayhtymän julkaisemaan Parisuhteen roolikarttaan pohjaten Kirsi Köykkä kehitti terveydenhoitajille apuvälineen parisuhteen tukemiseen ja parisuhteen ongelmien aukaisemiseen. Parisuhteen roolikartan arjen sankarin - motivaatorooli ja sen tavoiteroolit ovat keskeisiä osa-alueita lapsiperheiden arjessa. Hän käytti parisuhteen Arjen sankari roolikarttaa ja kehitti arjen tekoja kuvaavia kysymyksiä terveyst keskustelun lähtökohdista. Terveyst keskustelu on ammatillista vuorovaikutusta, jossa toiminnan lähtökohtana on asiakkaan tuntemus. Terveyst keskustelu on tavoitteellista toimintaa, jossa jokaisen asiakkaan ja hoitajan välistä keskustelua voidaan tarkastella terveyttä edistävänä tilanteena. Dialoginen keskustelu auttaa asiakasta selkiyttämään elämäntilannettaan. Parhaimmillaan terveyst keskustelu on vuoropuhelua, jossa asiakas ja hoitaja kysymyksillään arvioivat tilannetta. Vuorovaikutus muodostuu empatiasta ja kyvystä kuunnella. (Hirvonen - Pietilä - Eirola 2002: 219.)

Tavoiteroolit turhautumisen sietäjä, tasapainoilija, vastuun kantaja, ilon löytäjä, rahan käyttäjä, kotitöiden tekijä sekä lastenhoitaja ja kasvattaja on pilkottu tekojen tasalle. Parisuhteen roolikarttaa ja sen osaa Arjen sankari voidaan käyttää monella tavalla. Arjen sankari-osa parisuhteen roolikarttaa on visuaalinen työväline, jolla voidaan selkeyttää ja jäsentää parisuhdetta ja sen avulla voidaan pohtia muutostarpeita. Parisuhteen roolikartta on joustava työväline, joka antaa tilaa terveydenhoitajan henkilökohtaiselle työotteelle ja viitekehykselle. Parisuhteen roolikarttaa voidaan käyttää vastaanotolla asiakkaiden kanssa, terveydenhoitaja voi käyttää sitä viitekehysensä parisuhteen tukemisessa, antaa Parisuhteen roolikartan tai osan siitä kotitehtäväksi asiakasparille. Parisuhteen roolikarttaa voidaan käyttää perhevalmennuksessa vanhemmuuteen tuettaessa.

Parista perheeksi – Esikoistaan odottavan perheen parisuhteen tukeminen osana perhevalmennusta opinnäytetyössä käytetään eläytymismenetelmää sovelletun kehyst kertomuksen muodossa, sekä parisuhteen roolikarttaa perhevalmennuksessa. Sisällöllisesti työssä on terveyttä edistävää toimintaa. Siinä tulee esille psyykkiseen ja sosiaaliseen terveyteen liittyviä aihealueita, kuten elämänhallinta ja itsetunto (Pietilä – Eirola – Vehviläinen- Julkunen 2002: 166–167). Esikoistaan odottavat pariskunnat saavat luontevan tavan tutustua toisiinsa perhevalmennuksessa. Parisuhdeilla käytetään

toiminnallisia työmenetelmiä sekä huumoria välittömän ja osallistumaan kannustavan tunnelman luomiseksi. Miehillä ja naisilla oli omat ryhmät, varsinkin miehet keskustelivat innokkaasti ryhmässään. Parisuhdeilla valmistaudutaan lapsen syntymän myötä tuleviin muutoksiin ja annetaan tietoa tulevasta. (Mäkiharju - Ristaniemi - Sarapelo 2006.)

Isäryhmä osana perhevalmennusta opinnäytetyön tarkoituksena oli kehittää neuvolatoimintaa isille suunnattua voimavaralähtöistä ja vertaistukea lisäävää palvelua. Isäryhmien toteutuksen tarkoituksena oli tukea tulevia isiä isyyteen kasvamisessa ja isyyteen vahvistamisessa. Tavoitteena oli myös neuvolan osalta huomioida isien tarpeita neuvolatoimintoja kehitettäessä. Tulevalle isälle ryhmä saattaa olla vertaistuen ja samassa elämäntilanteessa olevien kanssa ainoa kerta puolison raskauden aikana, jolloin hän pääsee pohtimaan tulevaa isyyttään muun kuin asiantuntijan ohjauksessa. Omien kokemusten jakaminen, hyvän isämallin miettiminen, tulevaisuuden suunnitelmien hahmottaminen ja esimerkiksi tarvetikkataulun (liite 4) hyödyntäminen vahvistaa isyyttä muiden tulevien isien kanssa. Isyyden vahvistamisen tavoitteena on antaa miehille valmiuksia keskustella ja sopeutua puolison kanssa uuden perheenjäsenen mukanaan tuomiin muutoksiin. (Salonen 2006.) Isäryhmässä huomioidaan perheenjäseniä yksilöllisesti, käytetään perhevalmennuksen tarvetikkataulua toiminnallisena ja osallistumiseen houkuttavana työmenetelmänä. Isäryhmä ja Parista perheeksi - perhevalmennus mahdollistavat vertaistuen lisäämisen.

4.2 Tuotteita lapsiperheiden terveyden edistämiseen

Lapsiperheiden terveyden edistämisprojektissa on tehty tuotteita, jotka auttavat terveydenhoitajia lapsiperheiden terveyden edistämässä. Tähän ryhmään valitsemamme tuotteet ovat kaikki sähköisessä muodossa PowerPoint-esityksinä. Niiden etuna on, että niitä voi päivittää. Informaatioteknologisen alan sovellutusten hyödyntäminen on työmenetelmiä uudistettaessa todettu tarpeelliseksi (Pietilä ym.2002: 164). Valitsemamme työt ovat työvälineinä helposti käytettäviä ja havainnollistavia. Terveydenhoitajalla on mahdollisuus käyttää koko materiaalia tai osaa siitä yksilö- tai ryhmäohjauksessa. Niistä voi myös tulostaa ohjeita vanhemmille ja lauluja lapsille.

Käärön käyttöohje opinnäytetyön tarkoituksena oli tehdä PowerPoint-diasarja, jota voi käyttää perhevalmennuksessa lastenhoitotunnilla. Työn keskeinen sisältö on kuvata vas-

tasyntyntä sekä ohjata vastasyntyneen hoitoa. PowerPoint- diasarja on monipuolisesti toteutettu. Ydinasiat ovat selkeästi esillä ja hyvät kuvat havainnollistavat tekstiä. PowerPoint- diasarjaa voi muunnella perheiden ja terveydenhoitajan tarpeiden ja toiveiden mukaan. (Autio - Uusi-Rintakoski 2006.)

Ohjauskansio imetyksen tukemisen materiaalin opinnäytetyön tarkoituksena oli tuottaa imetykseen liittyvä ohjauskansio äitiys- ja lastenneuvolan käyttöön. Kansion tavoitteena on toimia terveydenhoitajien apuvälineenä imetysohjauksessa. Oppimateriaali sisältää tietoa imetyssuosituksista, imetyksen eduista, hyvästä imemisotteesta ja erilaisista imetyksen asennoista. Lisäksi käsitellään rintojen hoitoa ja lypsämistä, tutin vaikutusta imetykseen sekä äidin mielialoja. Kansio sisältää myös havainnollistavia kuvia esimerkiksi oikeasta imemisotteesta. Ohjauskansio sisältää imetykseen liittyvistä aiheista kalvot ja terveydenhoitajille tarkoitetut näyttöön ja hyvään hoitokäytäntöön perustuvat välilehdet. Mukana on myös CD-levy, johon kansio on tehty PowerPoint- esitys muotoon. (Lumme-Blomqvist - Kilpeläinen 2006.)

Neuvolalla on parhaat mahdollisuudet edistää imetyksmyönteisyyttä ja sen myötä varhaisista vuorovaikutusta. Neuvolan antamaa imetysohjausta tulisi lisätä ja kehittää. Imetysohjauksessa annetaan liian vähän tietoutta ongelmatilanteista imetyksessä, eikä ohjata hakemaan ammattiapua tai hakeutumaan imetystukiryhmiin. Lastenneuvoloiden tietotaitoja tulisi lisätä ja neuvoloiden osuutta imetyksen tukijoina lisätä ja kehittää. (Hannula 2003: 108 – 112.)

Leikki-ikäisten lasten ravitseminen - Ohjauskansion tuottaminen terveydenhoitajille leikki-ikäisen ravitsemuksesta on vastaavanlainen hyvin toteutettu ja helposti käytettävä ohjauskansio. Vanhemmilla on paljon tietoa ja he haluavat tiedon perusteltuna. Kansiossa on perheille omat hyvin toteutetut sivut ja terveydenhoitajille perusteellisemmat sivut lisätietoineen. Kansio sisältää lauluja, lapsille toiminnallisia ruokaan liittyviä kuvia, joista hän voi koota tyhjälle lautaselle mieleisensä terveellisen tai vähemmän terveellisen aterian. Terveydenhoitaja voi jatkaa perheen ravitsemusohjausta toiminnallisilla keinoilla käymällä lapsen kokoamaa lautasta läpi. Värikkäitä kuvia voi myös tulostaa ja antaa perheille ohjausmateriaalina tai halutessaan laittaa kuvia seinälle. (Mickelsson - Vilppula 2007.)

4.3 Koulutustilaisuus neuvolan terveydenhoitajille

Koulutustilaisuuden järjestäminen terveyskeskuksen ammattihenkilöstölle on hyvä keino saada mahdollisimman monta kuulijaa yli ammattirajojen olemaan samalla kertaa paikalla. Valitsimme opinnäytetyön perheväkivallasta aiheen ajankohtaisuuden vuoksi. Perheväkivaltaan puuttuminen ja väkivaltaa kokeneen lapsen auttaminen koetaan vaikeana tehtävänä ja suhtautuminen perheväkivaltaan heijastuu helposti terveydenhoitajan työssä.

Lasten laiminlyönti voi olla aktiivista, jolloin lapsi jätetään tietoisesti ilman lohduttavaa kontaktia. Laiminlyönti voi olla myös passiivista johtuen äidin masennuksesta. Kaltoin-kohtelu voi johtaa vakaviin psyykkisiin ja fyysisiin vammoihin. Neuvolatyössä vuoropuhelu vanhempien kanssa on tärkeää, mutta lapsen edun pitää olla ammattilaisen mielessä etusijalla. (Sosiaali- ja terveysministeriö 2004: 236.)

Lapsiin kohdistuva väkivalta ja siihen puuttuminen Opinnäytetyön tavoitteena oli tehdä tunnetuksi perheväkivallasta tehtyjen ajankohtaisten tutkimusten sisältö, nostaa esiin perheväkivallan tunnistamiseen ja puuttumiseen liittyviä asioita sekä toteuttaa seminaari lapsiin kohdistuvan väkivallan tunnistamiseen ja puuttumiseen liittyvien tutkimusten perusteella. (Repo - Simola 2006.) Opinnäytetyössä on tehty kirjallisuushaku perheväkivallan tunnistamisesta ja siihen puuttumisesta. Tietoa on hankittu myös asiantuntijahaastattelun avulla. Aiheesta pidettiin koulutustilaisuus äitiys- ja lastenneuvolassa työskenteleville terveydenhoitajille. Opinnäytetyössä on perehdytty tutkittuun tietoon ja olemassa oleviin hyviin käytäntöihin sekä järjestetty toiminnallinen osuus koulutuspäivän muodossa. Toivomus työn aiheesta on tullut työelämästä.

4.4 Teemapäivät lasten liikunta- ja ravitsemusohjauksessa

Teemapäivät on hyvä keino edistää lapsiperheiden terveyttä. Valitsemiemme opinnäytetöiden aiheet on toteutettu teemapäivän muodossa. Ne on tarkoitettu terveydenhoitajille ja heidän asiakkailleen. Päivien aikana jaetaan tietoa ja käytännön neuvoja. Teemapäivän järjestäminen on toiminnallinen vaihtoehto tutkimukselliselle opinnäytetyölle. Toiminnallisena opinnäytetyönä teemapäivä vastaa työelämästä nousseeseen tarpeeseen ja on näin konkreettinen terveydenedistämiskeino. Se mahdollistaa asiakkaiden kohtaamisen, terveysneuvonnan ja yhteyden työelämään. Toiminnallinen opinnäytetyö tukee

ammattillista kasvua ja antaa mahdollisuuden verrata osaamista työelämän vaatimuksiin ja tarpeisiin. Teemapäivä on oivallinen keino opiskelijalle kokeilla taitojaan työelämän kehittämisessä ja harjoittaa omaa innovatiivisuuttaan. (Vilka – Airaksinen 2003: 16–17.)

Lapsen hyvinvoinnin edellytyksiä ovat monipuolinen, määrältään sopiva ja ravitseva ruoka, säännöllinen ateriarytmi ja arkiaktiivisuuteen kannustaminen. Lasten ja aikuisten ravitsemukselliset haasteet ovat samoja eli pehmeiden rasvojen suosiminen ja rasvan käytön pitäminen kohtuullisena. Tärkeää on riittävä kasvisten, marjojen, hedelmien ja kuitupitoisten täysjyvävalmisteiden käyttö. On kiinnitettävä huomiota suolan ja sokerin käytön kohtuullisuuteen. Lasten lihavuus ja erilaiset allergiat asettavat haasteita terveydenhoitajille. Neuvolassa on mahdollista vaikuttaa koko lapsiperheen ruokakäyttäytymiseen ja painonhallintaan. (Sosiaali- ja terveysministeriö 2004: 181.)

Ravitsemusneuvonnan lähtökohtana on yksilöllisyys, joustavuus ja perhekeskeisyys. Neuvontaan voi kuulua ruokaostosten tekeminen ja ruoanvalmistus, jotka ovat osa perheen arkipäivää. Vanhempia kannustetaan ottamaan vastuu perheen arjesta lapsen tarpeista käsin. Se mikä on hyväksi lapselle, on hyväksi koko perheelle. Harrastusten ja yhteisten aterioiden sovittaminen vaatii ponnisteluja.

Liikunta 3 - 6 vuotiaiden lasten terveyden edistämässä - Teemapäivä lasten vanhemmille ja terveydenhoitajille opinnäytetyön tarkoituksena oli teemapäivän kautta tuoda lasten liikunta lähelle terveydenhoitajia ja perheitä, antaa esimerkkien avulla käytännön neuvoja sekä jakaa tietoa lasten liikunnasta. Teemapäivän idea on sen monipuolisuus, lapsiläheisyys ja tekijöiden taito luoda lapsille erilaisia liikuntamuotoja ilman rahallista panostusta. Aihetta lähestytään laaja-alaisesti yksilön, perheen ja yhteiskunnan terveyden edistämisen näkökulmasta, sillä lasten liikkumattomuus on myös yhteiskunnallinen ongelma. Teemapäivän idea liikuntapassista vihreä tuhatjalkainen kannessa ja tuoleista, lakanoista, puolapuista, patjoista ja palloista tehdystä tempuradasta saa vankan kannatuksemme yhtenä hyvänä vinkkinä lasten liikuntaa edistettäessä. Tekijöiden kattava jaettava materiaali koostui tiedotteista, mainosjulisteesta, lähialueiden liikunta- ja ulkoilumahdollisuuksista tehdystä esitteestä, liikuntapassista ja PowerPoint-esityksestä sekä tempuradasta. (Berndtson - Korhonen - Roponen 2006.)

Tuki- ja liikuntaelimestön kehityksen huomioiminen alle 3- vuotiaan lapsen ravitsemuksessa - toiminnallinen opinnäytetyö Teemapäivä vanhemmille ja terveydenhoitajille toteutettiin yhdessä edellisen liikuntaryhmän kanssa. Teemapäivän tarkoituksena oli lisätä vanhempien tietoa alle 3- vuotiaan lapsen ravitsemuksesta ja sen vaikutuksesta tuki- ja liikuntaelimestön kehitykseen. Opinnäytetyön sisällössä on nostettu esille lasten ylipainon lisääntyminen ja riittävän D- vitamiinin saannin tärkeys. Perehtyneisyys aiheeseen näkyy työntoteutuksessa. Tapahtumassa oli esillä kirjallista aineistoa, julisteita, PowerPoint- esitys ja muuta havainnollistavaa materiaalia. Teemapäivässä käytetty materiaali, jonka terveydenhoitajanopiskelijat ovat tehneet ja hankkineet yhteistyökumppaneilta jätettiin teemapäivän toteutuksen jälkeen terveydenhoitajien käyttöön. (Lauronen - Lehtinen 2006.)

5 YHTEISTYÖPÄIVÄN ARVIOINTI

Teimme työmme Helsingin ammattikorkeakoulu Stadian hoitotyön koulutusohjelmaan opettajien ehdotuksesta ja suostumuksella. Yhteistyöpäivän suunnittelu ja toteutus oli aikaa vievää, antoisaa ja opettavaista. Yhteistyöpäivässä esitetyt opinnäytetyöt olivat eri tavoin toteutettuja ja kaikkia niitä voidaan hyödyntää lapsiperheiden terveyden edistämässä. Opinnäytetöissä on sovellettu uusia terveyden edistämisen työmenetelmiä ja niitä voi käyttää terveydenhoitajan työssä äitiys- ja lastenneuvolassa.

Lähetetty kutsu on mielestämme hyvä ja kutsun saajajoukko oli laaja. Kutsu lähti kolme viikkoa ennen yhteistyöpäivää. Se lähti ehkä vähän liian myöhään, koska samaan aikaan oli Etelä-Suomen hiihtolomaviikko. Kutsu yhteistyöpäivään on selkeä, huomiota herättävä, tietoa antava ja kaunis. Yhteistyöpäivään osallistui viisi terveydenhoitajaa. Olemme tyytyväisiä, että kutsumamme esiintyjät, terveydenhoitajaopiskelijat ja opettajat tulivat järjestämäämme yhteistyöpäivään. Yhteistyöpäivään osallistui 26 henkilöä, valitsemamme ryhmätyö luokka oli hieman ahdas tämän kokoiselle ryhmälle. Mielestämme päivä onnistui ja oli hyödyllinen. Terveydenhoitajien Irina Sarapellon ja Leena Salosen esitykset olivat mielenkiintoisia ja niiden jälkeen virisi vilkasta molemminpuolista keskustelua yleisön ja asiantuntijoiden välillä. Marika Mickelsson ja Leena Vilppula julkaisivat opinnäytetyönsä *Leikki-ikäistenlasten ravitsemus - Ohjauskansion tuottaminen terveydenhoitajille*. Työ sai hyvää palautetta ja herätti kiinnostusta. Se koettiin käyttökelpoiseksi terveydenhoitajan työvälineenä. Vastaavan tyyppistä kansiota

toivottiin myös kouluterveydenhoitajan käyttöön. Pyrimme jokaisen esiintyjän lopetettua antamaan lyhyen yhteenvetopalautteen ja kiitoksen keskustelun lomassa. Ennalta sovittu aikataulu esityksissä ylittyi, mutta annoimme antoisalle keskustelulle aikaa. Lyhensimme osia omista esityksistämme ja näin päivän ohjelma toteutui aikataulun mukaisesti.

Palautelomakkeen avulla saimme tietoa yhteistyöpäivän onnistumisesta. Täytettyjä palautekyselylomakkeita saimme 19. Kaikkien vastaajien mielestä päivä oli hyödyllinen. Vastanneista 18 oli sitä mieltä, että sai uusia ideoita työhön tai opiskeluun, yksi vastanneista oli erimieltä. Neljässä vastauksessa arvioitiin luokkatila liian pieneksi. Yhdessä palautteessa toivottiin, että opinnäytetöiden tekijät olisivat esittäneet työnsä itse, hänen mielestään työt olivat mielenkiintoisia ja päivä toteutui hyvin näinkin. Kolmessa palautteessa koettiin päivä erityisen mielenkiintoiseksi ja tarpeelliseksi, mutta harmiteltiin osallistuneiden terveydenhoitajien määrän vähyyttä.

Kuulimme ohjaajaltamme, että kaksi osallistunutta terveydenhoitajaa oli antanut palautetta yhteistyöpäivän annista omalla työpaikallaan ja yksikön osastonhoitaja otti yhteyttä ohjaajaamme ja esitti yhteistyötoiveen perhevalmennuksen kehittämiseksi. Yhteistyöpäivän onnistumisesta kertoo myös se, että päivään osallistunut terveydenhoitaja kertoi ottavansa Parisuhteen roolikartan omaan työhön työmenetelmäksi parisuhteen tukemiseen.

6 POHDINTA

Opinnäytetyömme tarkoituksena oli järjestää yhteistyöpäivä äitiys- ja lastenneuvolan terveydenhoitajille ja terveydenhoitajaopiskelijoille. Suunnittelimme yhteistyöpäivän sisällön niin, että esitimme lapsiperheiden terveyden edistämiseen soveltuvia uusia työmenetelmiä. Kiinnostuksemme uusien työmenetelmien esittelemiseen ja niiden soveltamiseen äitiys- ja lastenneuvolassa terveydenhoitajan työn työmenetelminä kasvoi työn edetessä. Vakuutuimme itse opinnäytetöissä esitettyjen työmenetelmien käytettävyydestä ja toivomme välittäneemme jotain innostuneisuudestamme kuulijoillemme.

Opinnäytetyömme suunnittelun tavoitteena oli lisätä tietoisuutta yhteistyön mahdollisuuksista Helsingin kaupungin äitiys- ja lastenneuvoloiden ja Helsingin

ammattikorkeakoulu Stadian hoitotyön koulutusohjelman välillä. Tavoitteena oli myös esitellä uusia työmenetelmiä terveydenhoitajan työn kehittämiseen. Yhteistyöpäivän kutsu ja päivän ohjelma oli mielestämme niin informatiivinen, että sen lähettäminen yli sadalle henkilölle informoi opiskelijoiden tekemistä opinnäytetöistä lapsiperheiden terveyden edistämiseksi, vaikka lukija ei itse päivään osallistunutkaan.

Esittelemissämme opinnäytetöissä oli tekijöiden valitsemat tutkimukset ja kirjallisuus käsiteltynä, joten emme käyneet tätä teoriaosuutta läpi opinnäytetöitä esitellessämme. Käytimme *Lastenneuvola lapsiperheiden tukena* (2004) Sosiaali- ja terveysministeriön Opasta työntekijöille perusteluna päivään valitsemillemme opinnäytetöille ja niissä esitetyille terveyden edistämisen työmenetelmille. Uusi lastenneuvolaopas antaa suuntaviivat lastenneuvolatoiminnan kehittämiseksi valtakunnallisesti. Siinä on linjaukset neuvolatoiminnan sisällön ja menetelmien kehittämiseksi sekä toiminnan organisoimiseksi ja johtamiseksi. Hakulinen ym. (2005: 119) mukaan terveydenhoitajista vain osa oli saanut tietoa näyttöön perustuvasta toiminnasta. Hoitotyötä tekevien ammatillisuutta ja työn vaikuttavuutta voidaan tehostaa käyttämällä parhaaseen ajantasaiseen tietoon perustuvia menetelmiä - juuri näitä yhteistyöpäivässä esittelimme.

Mielestämme yhteistyötä ammattikorkeakoulun ja työelämän välillä oli hyödyllistä kehittää. Yhteistyöpäivä oli hyvä tapa lisätä yhteistyötä, vaikka siihen ei tällä kertaa osallistunutkaan montaa terveydenhoitajaa. Pohdimme, että laajemman kuulijakunnan voi saavuttaa esittelemällä yhteistyömahdollisuuksia Neuvola- ja Terveydenhoitajapäivillä. Opinnäytetöiden konkreettinen esittely terveydenhoitotyön johdolle kenties mahdollistaisi opinnäytetöiden laajemman käytön esimerkiksi äitiys- ja lastenneuvoloissa.

Tavoitteemme oppia järjestämään koulutuspäivä toteutui. Suunnittelimme päivän sisällön ja toteutuksen. Yhteistyöpäivä toteutui lähes suunnitelman mukaan. Saimme oppimiskokemuksen, joka hyödyttää meitä työssämme terveydenhoitajana. Olemme kaikki olleet aikaisemmin järjestämässä asiakasohjausta ja esiintyneet henkilökunnan koulutustilaisuuksissa. Olemme kaikki terveydenhuollon ammattilaisia ja osallistuminen erilaisiin projekteihin sekä toimintatapojen kehittäminen terveyden edistämiseksi on meille mieluisaa. Saimme myönteisen kokemuksen yhteistyöpäivän järjestämisestä, joka rohkaisee meitä tulevaisuudessa osallistumaan projekteihin ja erilaisten päivien suunnitteluun ja toteutukseen.

Kuvasimme yhteistyöpäivän suunnittelua ja sisällön valintaa opinnäytetyömme alussa. Suunnitteluprosessi oli kuitenkin pidempi ja hajanaisempi. Konsultoimme ilmaisutaidon opettajaamme Mervi Mustosta yhteistyöpäivän järjestämisen tiimoilta. Olimme silloin järjestämässä yhteistyöpäivää, jossa yleisöä olisi osallistutettu enemmän. Suunnittelimme erilaisia toimintapisteitä opinnäytetöiden esittämiselle, joissa yleisöllä olisi ollut mahdollisuus tutustua niihin itsenäisesti tai ohjatusti. Tämä toteutus tapa olisi ollut ehkä vaativampi ja tietotekniikka- sekä henkilöresursseja olisi pitänyt olla enemmän. Toisena vaihtoehtona meillä oli järjestää yhden teeman yhteistyöpäivä esimerkiksi pienten lasten perheiden vanhempien parisuhteen tukemiseksi tai perheväkivaltaan keskittynyt yhteistyöpäivä. Suunnittelimme, että pyytäisimme ulkopuolisen asiantuntijan esiintymään järjestämäämme päivään. Hylkäsimme ajatuksen, koska opinnäytetyömme tavoitteena oli esitellä Lapsiperheiden terveyden edistäminen projektin yhteydessä tehtyjä opinnäytetöitä ja niissä sovellettuja uusia terveyden edistämisen työmenetelmiä.

Yhteistyöpäivän toteuttaminen valitsemallamme tavalla mahdollisti erilailta toteutettujen opinnäytetöiden esittelemisen monipuolisesti. Yhteistyöpäivän toteutus onnistui, vaikka ohjelma oli tiivis ja välillä tuli kiirehtimisen tunne. Opimme päivän järjestämisestä sen, ettei ohjelmasta kannata tehdä liian tiivistä ja esiintyjille kannattaa painottaa aikataulussa pysymistä. Olemme tyytyväisiä, että meillä oli varasuunnitelma ja pystyimme joustamaan esiintymisessämme.

Yleisömme koostui terveydenhoitajista, terveydenhoitajaopiskelijoista sekä alan opettajista. Oli haastavaa järjestää yhteistyöpäivä jonka uskomme tarjoavan heille mielenkiintoista ja käyttökelpoista tietoa. Opinnäytetyö oppimiskokemuksena oli meille antoisa. Jokainen meistä toteutti esiintymisensä yhteistyöpäivässä omalla tavallaan. Samoin teimme koko opinnäytetyömme. Toiset haluavat esittää asiat kattavasti ja yksityiskohdat tarkasti, toisille riittää suuntaviivojen sekä keskeisen sisällön julkituominen. Joillakin on taito esittää asiat loogisesti ja sujuvasti. Meidän ryhmässämme on näitä kaikkia taitoja ja niitä yhdistämällä saimme opinnäytetyömme tehtyä. Opinnäytetyömme on kompromissien tulos ja mielestämme onnistunut ja yhteistyötaitomme ovat kehittyneet monella tasolla.

LÄHTEET

Autio, Niina - Uusi- Rintakoski, Katja 2006: Käärön käyttöohjeet, Perhevalmennuksen lastenhoitotunti. Opinnäytetyö Terveystyön koulutusohjelma, terveydenhoitaja Helsingin ammattikorkeakoulu Stadia

Berndtson, Nina – Korhonen, Heini – Roponen, Aino 2006: Liikunta 3 – 6– vuotiaiden lasten terveyden edistämässä Teemapäivä lasten vanhemmille ja terveydenhoitajille Opinnäytetyö Hoitotyön koulutusohjelma, Sairaanhoidaja/Terveystyönhoitaja Helsingin ammattikorkeakoulu Stadia.

Eskola, Kaarina – Hytönen, Eeva 2005: Nainen hoitotyön asiakkaana. Helsinki WSOY.

Hakulinen-Viitanen, Tuovi - Pelkonen, Marjaana – Haapakorva, Arja 2005: Äitiys- ja lastenneuvolat Suomessa. Sosiaali- ja terveysministeriön selvityksiä 2005: 22.

Hannula, Leena 2003: Imetysnäkökymykset ja imetyksen toteutuminen. Suomalaisten synnyttäjien seuranta tutkimus. Väitöskirja. Turun yliopiston julkaisuja C195. Helsinki: Yliopistopaino Oy.

Hirvonen, Eila – Pietilä, Anna-Maija – Eirola, Raija 2002: Terveystyöskustelu- tavoitteena dialogi terveyden edistämässä. Teoksessa Pietilä, Anna-Maija - Hakulinen, Tuovi - Hirvonen, Eila - Koponen, Päivikki - Salminen, Eeva-Maija - Sirola, Kirsi (toim.): Terveystyden edistäminen. Uudistuvat työmenetelmät. Helsinki: WSOY. 220–232.

Koponen, Päivikki- Hakulinen, Tuovi- Pietilä, Anna-Maija: 2002 Asiakas ja terveystyöpalvelut. Teoksessa Pietilä, Anna-Maija - Hakulinen, Tuovi - Hirvonen, Eila - Koponen, Päivikki - Salminen, Eeva-Maija - Sirola, Kirsi (toim.): Terveystyden edistäminen Uudistuvat työmenetelmät. Helsinki: WSOY. 78–122.

Koskimies, Riitta 2002: Asiantuntijan esiintymistaito. Onnistuneen esityksen kulmakivet. Jyväskylä: Gummerus.

Köykkä, Kirsi 2005: Parisuhteen tukeminen, Parisuhteen roolikartta terveydenhoitajan työmenetelmänä. Opinnäytetyö Terveydenhoitotyön koulutusohjelma, terveydenhoitaja Helsingin ammattikorkeakoulu Stadia.

Launis, Kirsti - Engeström, Yrjö: 2002 Asiantuntijuus muuttuvassa työtoiminnassa. Teoksessa: Eteläpelto, Anneli - Tynjälä, Päivi (toim.): Oppiminen ja asiantuntijuus. Työelämän ja koulutuksen näkökulma. Helsinki: WSOY. 64–81.

Laurinkari, Juhani 2004: Korkeakoulutuksen yleiset kriteerit ammattikorkeakoulujen kehittämishaasteena Suomessa. Teoksessa Ammattikorkeakouluetiikka. Helsinki: Opetusministeriön julkaisuja 30: 2004, 36–48.

Lauronen, Kia – Lehtinen, Jenni 2006: Tuki- ja liikuntaelimestön kehityksen huomiointi alle 3- vuotiaan lapsen ravitsemuksessa – Teemapäivä vanhemmille ja terveydenhoitajille. Opinnäytetyö Terveydenhoitotyön koulutusohjelma, terveydenhoitaja Helsingin ammattikorkeakoulu Stadia.

Leino-Kilpi, Helena – Lauri, Sirkka 2003: Näyttöön perustuvan hoitotyön lähtökohdat. Teoksessa: Lauri Sirkka (toim.) Näyttöön perustuva hoitotyö. Helsinki: WSOY. 7-20.

Loiri, Pekka – Juholin, Elisa 1998: HUOM! Viestinnän käsikirja. Gummerus Kirjapaino Oy.

Lumme – Blomqvist, Jaana – Kilpeläinen, Heli 2006: Imetystä tukeva pienryhmäohjaus ja ohjauskansio imetyksen tukemisen materiaalina Opinnäytetyö Terveydenhoitotyön koulutusohjelma, terveydenhoitaja Helsingin ammattikorkeakoulu Stadia.

Mickelsson, Marika – Vilppula, Leena 2007: Leikki-ikäisten lasten ravitsemus – Ohjauskansion tuottaminen terveydenhoitajille. Opinnäytetyö Terveydenhoitotyön koulutusohjelma, terveydenhoitaja Helsingin ammattikorkeakoulu Stadia.

Mäkiharju, Susanna – Ristaniemi, Maarit - Sarapelto, Irina 2006: Parista perheeksi – Esikoistaan odottavan perheen parisuhteen tukeminen osana perhevalmennusta. Opinnäytetyö Terveydenhoitotyön koulutusohjelma, terveydenhoitaja Helsingin ammattikorkeakoulu Stadia.

Niemelä, Pauli. 2002: Hyvinvointipalvelualojen tutkimus ja kehittäminen ammattikorkeakouluissa. Teoksessa: J-P Liljander (toim.) Omalla tiellä. Ammattikorkeakoulut kymmenen vuotta Helsinki: Edita, 170–190.

Niemistö, Raimo 2004: Ryhmän luovuus ja kehitysehdot. Tampere: Tammer-Paino.

Pietilä, Anna-Maija- Eirola, Raija- Vehviläinen-Julkunen Katri 2002: Työmenetelmiä terveyttä edistävissä asiakastyössä. Teoksessa Pietilä, Anna-Maija - Hakulinen, Tuovi - Hirvonen, Eila - Koponen, Päivikki - Salminen, Eeva-Maija - Sirola, Kirsi (toim.): Terveyden edistäminen Uudistuvat työmenetelmät. Helsinki: WSOY. 148–164.

Pihlström, Sami. 2004: Tiede ja toiminta, teoria ja käytäntö. Yliopistot ja ammattikorkeakoulut pragmatismien näkökulmasta Teoksessa Ammattikorkeakouluetiikka. Helsinki Opetusministeriön julkaisuja 30: 2004.

Repo, Veera - Simola, Hanna 2006: Perheväkivallan tunnistaminen ja siihen puuttuminen. Opinnäytetyö Terveydenhoitotyön koulutusohjelma, terveydenhoitaja Helsingin ammattikorkeakoulu Stadia.

Salonen, Leena 2006: Isäryhmä osana perhevalmennusta. Opinnäytetyö Terveydenhoitotyön koulutusohjelma, terveydenhoitaja Helsingin ammattikorkeakoulu Stadia.

Sosiaali- ja terveysministeriö, Oppaita 2004:14 Opas työntekijöille Lastenneuvola lapsiperheiden tukena.

Stuart, Cristina 2001: Viesti tehokkaasti esiinny vakuuttavasti. Tytti Träff (suom.) Juva WSOY.

Suomala, Jyrki 2003: Tutkimus- ja kehittämisprojektit opiskelijoiden oppimisympäristöinä Teoksessa Kotila Hannu (toim.) Ammattikorkeakoulupedagogiikka Helsinki: Edita. 95–108.

Valonen, Helena 2004: Puhu ja esiinny luontevasti. Jyväskylä: Gummerus.

Viljamaa, Marja-Leena 2003: Neuvola tänään ja huomenna. Vanhemmuuden tukeminen, perhekeskeisyys ja vertaistuki. Väitöskirja. Jyväskylä: Jyväskylän yliopisto. Yhteiskuntatieteiden tiedekunta.

Vilka, Hanna – Airaksinen, Tiina 2003: Toiminnallinen opinnäytetyö. Helsinki: Kustannusosakeyhtiö Tammi.

Yli-Kokko, Päivi 2005: Asiantuntija esiintyy. Teoksessa Karhu, Matti – Salo-Lee, Liisa – Sipilä, Jorma – Selänne, Mervi – Söderlund, Liisa – Uimonen, Taina – Yli-Kokko, Päivi 2005: Asiantuntija viestii. Ajatuksesta vaikutukseen. Keuruu: Otava.

Miten työelämä voi hyödyntää opinnäytetöitä?

KUTSUMME ÄITIYS- JA LASTENNEUVOLAN TERVEYDENHOITAJAT JA TERVEYDENHOITAJAOPISKELIJAT

**tutustumaan Lapsiperheiden terveyden edistäminen - projektissa
Helsingin alueen neuvoloihin tehtyihin opinnäytetöihin**

**MAANANTAINA 12.päivä maaliskuuta, 2007 kello 13 – 16
Helsingin ammattikorkeakoulu Stadian auditorioon
Tukholmankatu 10**

Opinnäytetöinä on kehitetty lapsiperheiden terveyden edistämisen työmenetelmiä. Hyvät käytänteet ja tuotetut aineistot ovat helposti käytettäviä ja sovellettavia äitiys- ja lastenneuvolatyöhön.

Tule tutustumaan, saat uusia ideoita ja työvälineitä!

Ilmoittautumiset viimeistään torstaina 8.3.2007 opettaja Oili-Katriina Mellinille sähköpostitse Oili-Katriina.Mellin@stadia.fi tai koulutuspäällikkö Päivi Haaralalle Paivi.Haarala@stadia.fi

**Kutsujina Helsingin ammattikorkeakoulu Stadian terveydenhoitajaopiskelijat Tiina Mäkilä,
Terhi Tanmilehto ja Anne Laine**

Liite 1(1/2)

OHJELMA 12.3.2007 klo 13.00 - 16.00

Työmenetelmiä vanhemmuuden tukemiseen

Parisuhteen tukeminen - Parisuhteen roolikartta terveydenhoitajan työmenetelmänä, Kirsi Köykkä, työn esittelee Tiina Mäkilä

Parista perheeksi - Esikoistaan odottavan perheen tukeminen osana perhevalmennusta, terveydenhoitaja Irina Sarapelto

Isäryhmä osana perhevalmennusta, terveydenhoitaja Leena Salonen

Tuotettuja aineistoja mm. ohjauskansio ja CD

Käärön käyttöohjeet - materiaalia perhevalmennuksen lastenhoitotuntiin, Niina Autio ja Katja Uusi-Rintakoski, työn esittelee Terhi Tammilehto

Imetystä tukeva pienryhmäohjaus ja ohjauskansio imetyksen tukemisen materiaalina, Jaana Lumme- Blomqvist ja Heli Kilpeläinen, työn esittelee Terhi Tammilehto

Leikki-ikäisten lasten ravitsemus - Ohjauskansion tuottaminen terveydenhoitajille, Marika Mickelsson ja Leena Vilppula

Koulutustilaisuus neuvolan terveydenhoitajille

1. **Perheväkivallan tunnistaminen ja siihen puuttuminen**, Veera Repo ja Hanna Simola
työn esittelee Anne Laine

Teemapäivät

Liikunta 3 – 6-vuotiaiden lasten terveyden edistämisessä - Teemapäivä lasten vanhemmille ja terveydenhoitajille, Nina Berndtson, Aino Roponen ja Heini Korhonen, työn esittelee Anne Laine

Tuki- ja liikuntaelimestön kehityksen huomioiminen alle 3- vuotiaan lapsen ravitsemuksessa - Teemapäivä vanhemmille ja terveydenhoitajille, Kia Lauronen ja Jenni Korhonen, työn esittelee esittäjä Tiina Mäkilä

Yhteenveto ja palaute

Kutsujina Helsingin ammattikorkeakoulu Stadian terveydenhoitajaopiskelijat Tiina Mäkilä, Terhi Tammilehto ja Anne Laine

Liite 1(2/2)

**TURHAUTUMISEN
SIETÄJÄ**

Mitä voisitte tehdä,
jotta arki sujuisi paremmin
yhdessä?

KOTITÖIDEN TEKIJÄ

Miten suhtaudutte
kotitöiden tekemiseen?
Miten suunnittelette ja
jaatte kotityöt?
Mikä on kummankin
mielestä paras vaihtoehto?

ILON LÖYTÄJÄ

Miten vietätte yhteistä aikaa?
Miten vietätte omaa aikaa?
Miten hemmottelette toisanne?
Mitä hauskuus parisuhteessa
teille merkitsee?

VASTUUNKANTAJA

Miten jaatte keskenänne
perheen vastuulliset asiat?
Miten näet puolisosi toimivan
vastuunkantajana?

**LASTENHOITAJA JA
-KASVATTAJA**

Millaisena näet puolisosi
lastenkasvattajana?
Miten osallistutte lasten-
kasvatukseen?
Miten toimitte yhdessä
lastenkasvattajina?

TASAPAINOILIJA

Miten huomioit puolisosi
tarpeita ja toiveita?

RAHANKÄYTTÄJÄ

Millaisena näet puolisosi
rahankäyttäjänä?
Miten sovitte
rahankäyttöön
liittyvät asiat?

KUVA 1. Arjen sankari, Kirsi Köykan muokkaamat kysymykset.

1. Oliko yhteistyöpäivä mielestäsi hyödyllinen? Kyllä/Ei
2. Saitko uusia ideoita työhösi, opiskeluusi? Kyllä/Ei
3. Mitä olisit toivonut enemmän/oliko jotain liikaa?

Kiitos osallistumisestasi yhteistyöpäivään ja antamastasi palautteesta!

YHTEISTYÖPÄIVÄN PALAUTEKYSELY

1. Oliko yhteistyöpäivä mielestäsi hyödyllinen? Kyllä/Ei
2. Saitko uusia ideoita työhösi, opiskeluusi? Kyllä/Ei
3. Mitä olisit toivonut enemmän/oliko jotain liikaa?

Kiitos osallistumisestasi yhteistyöpäivään ja antamastasi palautteesta!

PERHEVALMENNUKSEN TARVETIKKATAULU
 Merkitse mistä aihealueesta **tunnet tarvitsevasi** lisää tietoa (1=vähän, 5=paljon)

Tarvetikkataulu

”Isäryhmä osana perhevalmennusta” (Salonen 2006)

Lähde: Isyysneuvola

<<http://rankkajatka.fi/isyysneuvola/sovellutukset/tarvetikkataulu/tarvetikka.html>>